

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 607/2014
25.06.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Веска Крстајића, Зорана Таталовића и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Њ.Ђ. и др, због продуженог кривичног дела силовање из члана 178. став 4. у вези става 2. и 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Њ.Ђ. – адвоката З.П., поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу бКж1 бр.3302/12 од 14.03.2014. године, у седници већа одржаној дана 25. јуна 2014. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Њ.Ђ. – адвоката З.П., поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу бКж1 бр.3302/12 од 14.03.2014. године, у делу који се односи на повреду закона из члана 439. тачка 2. Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу К бр.19/11 од 13.07.2012. године, окривљени Њ.Ђ. је, поред окривљеног Д.С., оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела силовање из члана 178. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од 10 година и 6 месеци, а у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 14.10.2009. године до упућивања у установу за издржавање казне.

Истом пресудом, окривљени Њ.Ђ. је обавезан да суду плати на име паушала износ од 10.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 218.358,00 динара, све у року од 30 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу бКж1 бр.3302/12 од 14.03.2014. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Лесковцу, преиначена је пресуда Вишег суда у Лесковцу К бр.19/11 од 13.07.2012. године у

односу на окривљеног Њ.Ђ., само у погледу одлуке о казни, тако што је окривљени због продуженог кривичног дела силовање из члана 178. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ у вези са чланом 61. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 13 година, у коју казну му је урачунато и време проведено у притвору од 14.10.2009. године до упућивања у установу за издржавање казне, док су жалба Вишег јавног тужиоца у Лесковцу у преосталом делу, као и жалбе бранилаца окривљених Њ.Ђ. и Д.С. одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Истом пресудом, окривљени Њ.Ђ. је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка који су настали пред другостепеним судом и то у износу од 30.600,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Бранилац окривљеног Њ.Ђ. – адвокат З.П., поднео је захтев за заштиту законитости само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу бр.3302/12 од 14.03.2014. године, због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. и став 4. ЗКП), конкретно због повреда закона из члана 439. тачка 2. и 3. ЗКП, те због повреда одредаба чланова 113 – 121. и 131 – 132. ЗКП, као и чланова 114, 117, 120, 121, 123. и 124. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијану пресуду, а предмет врати на поновно одлучивање Апелационом суду у Нишу, пред потпуно измењеним већем, уз истовремени захтев да бранилац окривљеног буде обавештен о седници већа у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажном пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Њ.Ђ. указује да је пресудом Апелационог суда у Нишу бр.3302/12 од 14.03.2014. године учињена повреда закона из члана 439. тачка 2. ЗКП. Стим у вези, у захтеву се наводи да се у радњама окривљеног не стичу битни елементи кривичног дела силовање из члана 178. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ, због којег је правноснажном пресудом оглашен кривим, већ елементи кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ, указујући да су сексуални односи између оштећене и окривљеног били засновани на добровољности и да у конкретном случају није постојао отпор оштећене приликом сексуалних контаката са окривљеним.

Супротно изнетим наводима захтева, Врховни касациони суд налази да су радње окривљеног Њ.Ђ. правилно квалификоване као продужено кривично

дело силовање из члана 178. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ, за које дело је правноснажном пресудом и оглашен кривим.

Наиме, према изреци првостепене пресуде, окривљени Њ.Ђ. је у периоду од марта 2009. године до 13.10.2009. године употребом силе и претње принудио на обљубу, дете – оштећену М.З., која је у том периоду имала 13, односно 14 година при чему је у изреци описано на који начин је малолетна оштећена пружала отпор, покушавајући да га одгурне и да се окрене, као и бранећи се рукама, у покушају да избегне сексуални однос са њим, као и то да је окривљени касније, од 28.09.2009. године, малолетној оштећеној упућивао претње да ће видео снимак са сексуалним односима који је сачињен 24.09.2009. године, умножити, и да ће снимке проследити и путем интернета, као и да ће њене родитеље обавестити о овим сексуалним односима.

Како је, дакле, у изреци првостепене пресуде, детаљно описано којим радњама и на који начин је малолетна оштећена пружала отпор окривљеном Њ.Ђ., као и на који начин је окривљени Њ.Ђ. употребио претњу како би принудио на обљубу малолетну оштећену, то су наводи захтева браниоца окривљеног, којима се указује да се у радњама окривљеног Њ.Ђ. не стичу битни елементи кривичног дела силовање из члана 178. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ, због којег је оглашен кривим, већ битни елементи кривичног дела обљуба са дететом из члана 180. став 1. КЗ, оцењени неоснованим.

Апелациони суд у Нишу, као другостепени, у пресуди Кж1 бр.3302/12 од 14.03.2014. године, на странама 7 и 8, изнео је јасне разлоге због чега налази да се у радњама окривљеног Њ.Ђ. стичу сви битни елементи продуженог кривичног дела силовање из члана 178. став 4. у вези става 2. и 1. у вези са чланом 61. КЗ, као и због чега супротне жалбене наводе браниоца окривљеног оцењује неоснованим, те Врховни касациони суд на ове разлоге у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, и упућује.

Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Њ.Ђ. у делу у којем се правноснажна пресуда побија због повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, одбијени су као неосновани, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

У осталом делу, по оцени овога суда, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Њ.Ђ. је недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује да су правноснажном пресудом учињене повреде одредаба чланова 113 – 121. ЗКП 131 – 132. ЗКП, те 114, 117, 120, 121, 123, 124. ЗКП које се односе на одређивање вештака и вештачења, на састав тима вештака, на поступак и ток вештачења, те на психијатријско вештачење, у стручној установи, сматрајући да је у конкретном случају било нужно, због недостатака у налазу и мишљењу судских вештака, одредити друге вештаке који ће обавити ново вештачење.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или

одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а одредбом става 4. истог члана, одређени су услови под којима окривљени, преко свог браниоца, може поднети захтев за заштиту законитости због повреде закона, и то таксативним набрајањем повреда које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и пред апелационим судом (члан 74, члан 438. став 1. и 4. тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП).

Дакле, цитираном законском одредбом, право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости, ограничено је у погледу разлога искључиво на ове повреде.

Како се, у осталом делу, наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на повреде одредаба чланова 113 – 121, 131 – 132, 114, 117, 120, 121, 123. и 124, које у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и браниоцима окривљених, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбацио као недозвољен, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2. у вези са чланом 485. став 4. ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем се указује и на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3. ЗКП у вези са чланом 102. став 6. КЗ, одбачен је као недозвољен.

У вези са овом повредом, у захтеву се наводи да је приликом одмеравања казне окривљеном Њ.Ћ. другостепени суд, као отежавајућу околност, ценио ранију осуђиваност, и поред тога што је у конкретном случају рехабилитација окривљеног наступила на основу самог закона.

Међутим, како је у захтеву за заштиту законитости само формално означена повреда закона из члана 439. тачка 3. ЗКП, због које подношење захтева дозвољено, а суштински се оспоравају чињенице које би у конкретном случају евентуално биле од утицаја на одлуку о висини кривичне санкције, дакле указује се на разлоге због којих, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и њиховим браниоцима, то је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Са свега изложеног, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци, на основу члана 491. став 1. ЗКП у односу на одбијајући део, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2. ЗКП у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.